DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . .	ƒ 7.50
„ „ „ „ Java.	„ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. .	„ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . .	„ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 18 JANUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 2.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 5. ZESDE JAARGANG. 1858.

Bij dit nummer behoort een bijvoegsel.

Bij gelegenheid van het onderzoek in de afdeelingen der tweede kamer van de Staten Generaal, naar de ontwerpen van wet uitmakende de begrooting van staatsuitgaven over 1858, is onder anderen, met opzigt tot het hoofdstuk *kolonien*, ter sprake gebragt het bekende votum der kamer, waarbij zij hare overtuiging heeft uitgesproken „dat het reglement op de drukwerken eene herziening behoorde te ondergaan" en, met het oog daarop, de vraag gedaan, of daaraan door den Minister is gevolg gegeven, terwijl daarbij tevens het verlangen werd te kennen gegeven, om met den inhoud van het gewijzigd reglement bekend te worden.

Het antwoord daarop door de Regering is thans bekend geworden. Hetzelve is van den volgenden inhoud:

Ofschoon de Kamer in haar votum op den 2den Mei 1857 nagenoeg algemeen hare overtuiging heeft uitgesproken, dat het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indie eene herziening behoort te ondergaan, is het er evenwel verre af dat eenstemmigheid van inzigten omtrent den aard en de strekking dier herziening dat votum te weeg bragt.

De regering, de overtuiging der Kamer eerbiedigende, en bereid om billijke bezwaren zooveel mogelijk op te heffen, zou zich evenwel, bij de verdeeldheid en tegenstrijdigheid van inzigten, door het votum van 2 Mei 1857 in groote verlegenheid gebragt hebben gezien, ware het niet, dat bij de beraadslagingen over het voorstel der commissie uit de Kamer, benoemd geweest tot onderzoek van het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië, vermeld ten slotte van haar nader verslag dd. 15 April 1857, ook hare bedoeling duidelijker was in het licht gesteld.

Uit die beraadslagingen toch is gebleken, dat de Kamer de vrijheid der regering onverkort heeft willen laten om de verschillende tegen het reglement op de drukwerken ingebragte bezwaren in nadere overweging te nemen, en daarvan slechts die op te heffen, welke door haar, na een naauwkeurig onderzoek en na raadpleging van gezag en ondervinding, als geldig zouden worden erkend.

Tot die raadpleging was eene briefwisseling met den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië onvermijdelijk, omdat tot aan het votum der Kamer, en ook sedert, niet één enkele mededeeling van het Indisch bestuur ontvangen was of is, waaraan de noodzakelijkheid of wenschelijkheid eener herziening van het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië zou hebben kunnen worden ontleend.

Daarom is die landvoogd reeds in de eerste dagen der maand Junij jl. aangeschreven om de bemerkingen te doen kennen, die bij hem en den raad van Nederlandsch Indië tegen dat reglement mogten gerezen zijn, of welke de toepassing en werking dier verordening hebben aan het licht gebragt, en om, met den genoemden raad, na voorafgaande raadpleging der ambtenaren of collegiën op wier gevoelen prijs mogt worden gesteld, de bezwaren in overweging te nemen, welke zoowel in de verslagen der commissie uit de Kamer van 6 Maart en 15 April 1857, als bij de beraadslagingen der Kamer van 27 April—2 Mei daaraanvolgende, zijn in het midden gebragt, en mede te deelen, welke daarvan, naar zijne meening en die van den raad van Nederlandsch Indië, reeds voldoende door de regering in hare nota van inlichtingen van 27 Maart en in de redevoeringen van den minister van koloniën van 27 April en 1 en 2 Mei zijn opgehelderd of opgeheven, en welke alsnog eenige voorziening noodzakelijk maken.

Den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië is al verder, hoezeer geheel ten overvloede, aanbevolen om bij de verdere behandeling dezer gewigtige aangelegenheid, maar vooral ook bij de uitvoering en uitlegging van het reglement op de drukwerken, in het oog te houden, dat de regering zich ten pligt moet stellen, kennis en wetenschap in Nederlandsch Indië te bevorderen, en dat het door haar uitgevaardigde reglement op de drukwerken, wel verre van ontwikkeling tegen te gaan en onnoodig de vrijheid tot het openbaren van gedachten en gevoelens te belemmeren, alleen ten doel gehad heeft voor Indië te weren wat schadelijk is, en het plegen van misdrijven door middel van drukwerken te voorkomen en te bestraffen.

Wij hebben het niet ondoelmatig geoordeeld om dit antwoord in zijn geheel opteneinen, en vestigen bij deze voornamelijk de aandacht op de aan het slot voorkomende aanbeveling aan de Indische Regering, omtrent den geest, welke de wetgever begeert dat bij de toepassing en uitvoering van het Reglement worde inachtgenomen.

Deze aanbeveling kan slechts betrekking hebben tot één enkel van de vier punten welke de commissie uit de tweede kamer van de Staten-Generaal in haar rapport van 15 April 1857 als haar eenstemmig gevoelen omtrent het Reglement heeft kenbaar gemaakt, en waaruit het votum der kamer bestaat, namelijk:

Dat het reglement is hoogst onduidelijk en zeer ligt tot verkeerde opvatting kan aanleiding geven; dat het inzonderheid niet genoeg onderscheid maakt tusschen hetgeen voor de Indische en vreemde drukwerken en wat voor de Nederlandsche verordend is, waardoor in de toepassing onzekerheid ontstaan moet;

maar kan onzes inziens zeer moeijelijk worden toegepast op de drie overige punten, waarbij de kamer verklaart van gevoelen te zijn:

Dat de bepalingen omtrent het stellen van zekerheid ook voor Indië onnoodig moeten worden geacht, waardoor tevens eene niet te ontkennen onbillijkheid zal verdwijnen, dat de handelaar in zijne fortuin zal kunnen worden aangetast ter zake van een misdrijf, waaraan een ander is schuldig bevonden;

Dat ook de verpligte onderteekening van artikelen in tijdschriften, als onnoodig en niet doeltreffend, beter ware weggelaten;

Dat het strijdig is met de 2de alinea van art. 110 van het regeringsreglement, de handelaars in Nederlandsche drukwerken te onderwerpen aan de cautie en aan het verbod, in art. 5 van het reglement geschreven voor de drukwerken in Nederlandsch Indië.

De drie laatstvermelde punten, toch, hebben betrekking tot stellige en duidelijke in het Reglement voorkomende bepalingen, waaromtrent geene uitlegging of toepassing in meerder of minder liberalen geest in aanmerking kan worden gebragt.

Nu blijkt het uit het antwoord der Regering dat de herziening en wijziging van het Reglement geheel afhankelijk wordt gemaakt van de bemerkingen die de Indische Regering omtrent hetzelve mogt hebben, of die de toepassing en werking dier verordening hebben aan het licht gebragt.

Onzes inziens is uit dat voornemen de zeer natuurlijke gevolgtrekking afteleiden, dat men niet dan na verloop van tijd op eene wijziging mag hopen.

De bemerkingen toch der Indische Regering, willen zij de vrucht zijn van een naauwkeurig onderzoek, gegrond op ondervinding, kunnen niet worden medegedeeld dan na verloop van tijd, en alzoo bestaat het vooruitzigt, dat de bepalingen omtrent het stellen van zekerheid en de verpligte onderteekening van artikelen in tijdschriften, vooreerst niet zullen worden opgeheven, alsmede dat de handelaars in Nederlandsche drukwerken vooreerst zullen onderworpen blijven aan de cautie en aan het verbod, in art. 5 van het Reglement, geschreven voor de drukwerken in Nederlandsch Indie.

Hoezeer het ons verheugt in het antwoord der Regering het bewijs te hebben aangetroffen dat wij ons niet bedrogen hebben in onze wijze van zien omtrent de bestaanbaarheid voor de wet eener bezadigde doch vrijmoedige openbaarmaking van gedachten en gevoelens, zoo kunnen wij toch ons leedwezen niet ontveinzen dat de voor handelaars in drukwerken en uitgevers van tijdschriften bestaande bezwarende bepalingen vooreerst zullen blijven bestaan.

Omtrent die bepalingen toch, waren geene nieuwe inlichtingen, gegrond op de ondervinding der Indische Regering noodig, te meer daar het votum der ka-

BEGRIJPEN EN BEGREPEN WORDEN.

DOOR

N. DONKER.

(*Vervolg.*)

„Baas Kluivert!" sprak Gustaaf, altijd even bedaard, „wij zullen appèl houden; jij hebt een fiksche stem, lees de namen op."

„Ik?" hernam deze weder, twijfelende of hij wel gehoorzamen zoude. Het was echter niet zonder reden, dat de onwilligste juist gekozen was — deze vooral moest geleerd worden onderdanig te zijn. Gustaaf deed dan ook, alsof hij het wederspannige „ik" niet verstaan had, maar sprak langzaam en zoo luid hij kon: „ik verzoek van allen stipte gehoorzaamheid Daar is een diefstal gepleegd!"

Bij het hooren van dat woord verhief zich een onbestemd rumoer, op veler gelaatstrekken vertoonde zich ontevredenheid, en het leven wakkerde steeds aan.

„Lees nu de namen op, zoo hard je maar kunt."

Kluivert gehoorzaamde.

Bijna allen waren tegenwoordig.

„Alberts!" werd met frissche stem opgeroepen. — Geen antwoord.

„Alberts!" en nu werd de galm door velen herhaald maar te vergeefs.

„Zou die vergeten zijn?" vroeg Gustaaf.

„'t Zou kunnen wezen," hernam Kluivert, „de portier hoort ook niet bij het werkvolk."

„Hij moet hier komen!" sprak Gustaaf.

„Ja, ja," riepen verscheiden stemmen, „niemand mag ontbreken, wij zullen zien, wie ons van diefstal durft verdenken."

Gustaaf liet bedaard met het oplezen der namen voortgaan. Weldra verscheen Alberts, betuigende, dat hij van niets had afgeweten. Alleen was hem „geordeneerd" om de poort te sluiten en dat had hij gedaan. Wat hij beweerde was niet van allen schijn ontbloot, want de portierswoning was eenigzins van de werkplaatsen afgezonderd.

Toen nu alle namen opgeroepen waren, heerschte daar eene diepe stilte. Men begreep, dat men iets meer vernemen zoude van de, zoo het scheen, ernstige zaak; daarbij, Gustaafs stem was zacht en men wilde geen woord missen.

„Mannen!" hernam deze, „daar wordt een kostbaar stuk vermist, en één van je allen moet daarvan iets weten."

Niemand antwoordde.

„Weet iemand eenige inlichting te geven — Niet — dan moet de geheele fabriek doorgezocht worden. Baas Kluivert en Janbaas zullen met mij gaan — allen weder rustig aan je werk, en niemand verlaat de fabriek, zonder dat de diefstal ontdekt is!"

Eerst hoorde men een dof gemompel, maar 't werd spoedig overstemd door kreten van: „Goed! de dief moet gevonden worden. — Niemand mag weg, voor we den dief hebben!" Intusschen werd het geschreeuw zóó levendig, dat Gustaaf baas Kluivert beval: „roep hen toe, dat ze swijgen en aan hun werk gaan!"

Kluivert reeds meer dan half gewonnen, doordien de keuze, om de inspectie mede te gaan doen, op hem gevallen was, gehoorzaamde nu. Jan-baas intusschen beet Gustaaf in het oor: „Wie zegt ons, dat de dief nog in de fabriek zit! de vogel kon wel gevlogen zijn."

„Hoe zoo, wat weet je?" fluisterde Gustaaf snel.

„Ik weet waarlijk niets, maar 't kon immers wezen dat..."

„St" hernam de jongeling, maar een veel beteekenende blik werd tusschen beiden gewisseld.

Kluivert moest nog een paar malen zijne bevelen herhalen, totdat de troep eindelijk, met niet weinig rumoer, uit elkauder ging.

Nu eerst werden de beide bazen ingelicht, welk artikel verloren was. Toen het drietal bezig was met alle gereedschapskisten en kasten een voor een te onderzoeken, werd men daarin gestoord door een der werklieden.

„Heb ik niet bevolen, dat ieder aan zijn werk blijven zou?" hernam Gustaaf.

„Ja, maar ik wou u toch komen zeggen, dat Alberts het bestierf van schrik, toen u sprak van allen te willen inspecteren. Houd dien Alberts in het oog Mijnheer, ik ken hem."

„Alberts!" hernam baas Kluivert, „maar die was een van de hardste schreeuwers."

„Alberts!" sprak Jan-baas half zacht, maar zoo, dat Gustaaf het hooren moest, „die is heel groot met Mijnheer Spanjerd."

Gustaaf deed alsof hij het niet verstond. „Ga aan je werk," zei hij tegen den werkman, „en spreek met niemand één woord"

Zoo spoedig als hij het zonder achterdocht gaande te maken doen kon, begaf hij zich nu met de beide meesterknechts naar de woning van den portier, en het duurde niet lang of men vond aldaar het verloren schaap.

Bij het zien daarvan werd Jan-baas zóó verwoed, dat hij op het punt stond den portier, een kreupel en zwak mannetje, te vernielen, doch Gustaaf, die begreep dat hier meer achter stak, hield hem tegen en wist nu, in het bijzijn der meesterknechts, uit den portier te krijgen, dat het

mer op die punten is positief afkeurend, en wij koesteren alzoo alsnog de hoop, dat, al mogt de Regering zich ook, ter verduidelijking van sommige bepalingen in het Reglement, nog eenig tijdsverloop willen voorbehouden, zij de intrekking der zoo even besprokene bepalingen omtrent het stellen van zekerheid en verpligte onderteekening, daarvan niet afhankelijk zal maken, en daardoor regt zal laten wedervaren aan de Indische drukpers, die onder alle omstandigheden getoond heeft Hare bescherming waardig te zijn.

E. FUHRI.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 13den *Januarij* 1858, N°. 4.

Bij besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie, van den 9den Januarij 1858 no. 1, is op last des Konings bepaald, dat het bij besluit van 26 Mei 1856 n°. 27, aan den majoor der infanterie L. J. M. Smets verleend eervol ontslag uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, zal gerekend worden in te gaan op 11 Februarij 1857, zijnde de dag, waarop hij gedurende *twee* jaren in den rang van majoor zou hebben gediend.

Civiel Departement.

ERKEND EN TOEGELATEN.

Krachtens het Koninklijk besluit van 22 October 1857 no. 60, de heer Alfred Augustus Reed, als consul der Vereenigde Staten van Amerika te Batavia.

Militair Departement.

BEVORDERD:

BIJ HET REGIMENT O. I. KAVALLERIE.

Tot ridmeester. de eerste luitenant P. C. van der Willigen.
Tot eersten luitenant, de tweede luitenant F. L. van Olderen; — beide van het regiment.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 19den Januarij.
Op de Kalimaas alhier, en uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.
Op Woensdag den 20 Januarij.
Op de Kalimaas alhier.
Op Donderdag den 21 Januarij.
Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz in de Chinesche kamp.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE

Op de vendutie van den 21sten Januarij a. s.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zal nog worden verkocht eene partij van circa 75 picols tweede soort **Koffij**, **Verw** in blikken, **Provisien**, Engelsche **Zadels**, goed Amerikaansch **Meel** in blikken, gemalen **Potlood**, gezuiverd fijn **Krijt**, compositie **Kaarsen**, enz. (52)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Vrijdag den 22sten Januarij 1858.

DOOR

GEBR. KOCKEN.

Ten huize van den Heer J. F. MOSSEL, van **Meubelaire Goederen**, enz. (31)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Zaturdag den 23sten Januarij 1858.

Ten huize van den Luit. der genie CASPERSZ te *Semoet*, door D. D. VAN BOECKHOLTZ, van gepolitoerde en andere MEUBELEN, een BENDIE, drie overwalsche BENDIE PAARDEN, enz. (53)

VENDUTIE.

Op Zaturdag den 23sten Januarij 1858.

Ten huize van den Heer

F. WESSELS.

Op het Rustenburgerpd.

Van MEUBELAIRE GOEDEREN, een fraai bewerkt IJZEREN HEK, een mooije staande SPEELKLOK en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt, zoomede een schoon span BOKKEN en GEITEN en SCHEEPSBLOKKEN met IJZER BESLAG. (38)

VENDUTIE

Op den 23sten Januarij 1858.

Zal ten huize van den Heer VEENSTRA te *Bodjonegoro*, worden verkocht eenig **Huisraad**, **Inboedel**, **Rijtuigen**, **Rij** en **Wagenpaarden**, **Melkkoeijen**, **Stieren**, **Ossen** en **Schapen**, en hetgene verder te koop zal worden gepresenteerd. (30)

VENDUTIE

Op den 25 Januarij 1858.

Voor het STERFHUIS van den WelEdelen Heer J. H. FRIEDLANDER van eenige MEUBELEN als: STOELEN, BANKEN, KROON-, HANG- en STAANDE LAMPEN, alsmede restant TOKO-GOEDEREN, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (41)

VENDUTIE

Op Dingsdag en Woensdag den 26sten en 27sten Januarij 1858.

Ten huize van den WelEd. Gest. Heer P. VREEDE BIK op *Simpang* te *Soerabaya*.

Van fraaije en hardloopende *Makassar* en *Sandelwood* RIJ- en WAGENPAARDEN (vier spannen), *Europesche* en andere RIJTUIGEN, ZADELS, TUIGEN, enz., eene melkgevende KOE, een STIER en KALF allen van Sijdney-ras; voorts van een netten en goed onderhouden INBOEDEL, bestaande grootendeels uit mahonijhouten *Europeesche* en andere MEUBELEN, waaronder een fraai ameublement van massief MAHONYHOUT, bekleed met velours d'Utrecht, groote SPIEGELS en SCHILDERIJEN met prachtige vergulde Parijsche lijsten, SPIEGELKASTEN, TAFELS met marmeren bladen, CANAPÉS, ZITBANKEN, TOILETTEN, LEDIKANTEN enz., enz. Porcelein, kristal, pleet- en ZILVERWERK, waaronder LEPELS en VORKEN van *Europeesch* maaksel, HANG- en TAFELLAMPEN, waaronder bijzonder fraaije MODERATEUR LAMPEN. Een keurig assortiment BLOEMEN, waaronder van zeldzaam voorkomende soorten. Eindelijk een DRAAIBANK en bij behoorende gereedschappen, een toestel voor GALVANO PLASTIEK met chemicalien enz. enz. enz. alles *Zondag* te voren voor een ieder te bezigtigen. (24)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 29sten Januarij 1858.

VOOR DE TOKO VAN

PEREIRA & CO.

Van fraaije gemaakte heeren HEMDEN, zijden DASSEN en COLS, PARAPLUIES, zijden BAREGES, MOUSSELINE en ORGANDIES, dames JAPONNEN, SHAWLS, MANTILLES, mooije ETAGÈRE VOORWERPEN, MODERATEUR LAMPEN, HANGSTOLPEN, MUURKLOKKEN loopende *acht dagen*, Porceleinen BORDEN en SCHOTELS, MESSEN met ivoren heften, VINGERGLAZEN, pleeten DRANKSTELLEN, OLIE en AZIJN ZETJES, KINDERWAGENS en verder PROVISIEN in blik, PRUMES D'ENTES enz. enz. enz. (44)

Op de vendutie van Vrijdag den 29sten dezer zullen mede worden verkocht.

1 kist POLKA HOEDEN en WAAIJERS van verschillende soorten.

(45) PEREIRA & CO.

Op de vendutie van Vrijdag den 29sten dezer zullen nog door de ondergeteekenden worden verkocht, eene partij oude KOPERBLADEN, afkomstig van het Ned. schip *Geziena*, kapt. Burggraaf.

(46) **PEREIRA & CO.**

Krachtens notarieele obligatie, gedagteekend 4 *Januarij* dezes jaars, zullen op *Vrijdag den 29sten Januarij aanstaande*, des morgens ten half negen ure, door tusschenkomst van het Vendu-kantoor te *Grissee*, bij wege van executie door den ondergeteekende publiek worden verkocht **de Roerende Goederen**, toebehoorende aan den arabier SAID ALIE BIN MOCHIM BAFAGIE, handelaar wonende te *Grissee*, bestaande in:

Drie geraamten van de in aanbouw zijnde vaartuigen.

Vier idem idem Chaloupen, Twee voltooide Chaloupen Een idem Barkas, Negen schalen en eenige **Planken**, **Raatouw** en **Blokken** allen liggende in de dessa *Semamboong* te *Grissee*, en zulks ten verzoeke van Mr. JAN ALBERTUS KOOIMAN, advocaat en procureur bij den Raad van justitie te *Soerabaya* agerende voor en namens den arabier SECH SAID BIN AWAL MOHAMAT BOEB SAID, handelaar te *Soerabaya*.

SOERABAYA, 18 *Januarij* 1858. *De Deurwaarder bij den Raad van Justitie voornoemd.*
(54) C. F. DAMWIJK.

OPENBARE VERKOOPING.

Op Zaturdag den 30sten Januarij 1858,
des voormiddags ten 10 ure.
Ten kantore van den Notaris **BUSKEN HUET** te Soerabaya.

Van drie perceelen *Onroerend Goed*, gelegen aan de *Krambangan* binnen *Soerabaya*, te weten:

1°. Een ERF met steenen met pannen gedekt HUIS en BIJGEBOUWEN, thans bewoond door den Heer R. VAN NOORD BORSKI;

2°. Het daarnevens gelegen ERF met het daarop staande vervallen gebouw;

2°. Een ERF liggende achter de beide eerste perceelen.

De perceelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd te koop worden aangeboden.

Informatien ten kantore van voornoemden Notaris, alwaar de eigendoms bewijzen en verkoop voorwaarden ter inzage liggen. (33)

---

plan had bestaan, om den volgenden dag met dit belangrijke stuk Spanjerd op eene bepaalde plaats te gaan opzoeken, waar deze van plan was, in vereeniging met den man, die voor eenigen tijd de fabriek had bezocht, zelf een dergelijk etablissement op te zetten. Spanjerd was dus vertrokken om nimmer te keeren.

Dat gedrag was te begrijpen. Hij doorzag zeer goed, dat hij, hoe lang hij het door kunstmiddelen ook mogt ophouden, toch eenmaal door Gustaaf, die niettegenstaande 's mans onafgebroken pogingen om het te beletten, zeer bekwaam was geworden, zou moeten plaats maken, hij had er altijd naar gestreefd Mevrouw van Wal te winnen en dit was hem volkomen gelukt, hetgeen hij die vrouw, hoe sterk ze wezen mogt, als men er bepaald naar streefde en slim was, niet moeijelijk viel; bij hare zonen echter was hij nimmer gezien geweest, hij begreep dus te regt, dat hij noch onder, noch naast hen zou kunnen staan.

Gustaaf liet, na een oogenblik nadenken, een advokaat komen. Nadat deze alle omstandigheden, ook uit den mond van den portier, goed gehoord had, en hij met Gustaaf alleen was, vroeg hij:

„En wat verlangt gij nu, Mijnheer?"

„Ik wil Spanjerd zoo spoedig mogelijk geregtelijk vervolgen."

„Zou daar welligt niet een andere weg te vinden zijn, om van hem ontslagen te raken? Moreel zijn wij wel overtuigd van 's mans schuld, maar het te bewijzen zal niet gemakkelijk gaan, en ook heeft hij u geen werkelijk nadeel berokkend."

„Zal het moeijelijk vallen ook anderen onze *morele* overtuiging te doen deelen?"

„In geenen deele moeijelijk."

„Welnu, als dat zoo is moet ik hem vervolgen, het is het zekerste middel om den nieuwen concurrent onschadelijk te maken."

Juist op den avond van dien vermoeijenden dag ontving Gustaaf een brief van zijn broeder.

„Waarde Gust!

Meld mij of gij overmorgen thuis zijt, gij zoudt mij een ware broederdienst bewijzen, door mij een uur op te geven, waarop ik u spreken kan over eene zaak voor mij van het hoogste gewigt. Ik verblijf als altijd,

Uw toegenegen broeder,
ADOLF."

Vervuld van verontwaardiging over Spanjerd, en van de groote drukte die deze onaangename zaak hem al weder op den hals had geladen, wekten deze weinige regelen zijne ontevredenheid op. Hoezeer had die oudere broeder hem kunnen behulpzaam zijn, en hoe had integendeel diens gedrag nog zijne zorgen verhoogd! In den aanvang besloot hij Adolf niet af te wachten, ja zelfs den brief niet te beantwoorden, het bleek immers, dat die alleen uit eigenbelang, niet uit behoefte om toch eindelijk zijn broeder terug te zien, geschreven was. Toch kwam zijn beter gevoel boven, hij *zou* dan schrijven, maar zijn wrevel sprak zich indirect uit, in dezen enkelen regel:

„Adolf!
Ik wacht u tegen 's namiddags half twee ure.
GUSTAAF."

Wij zijn in het vertrek van Gustaaf, wij zien hem onrustig heen en weder loopen, het kan ons niet verwonderen, want het is reeds half twee, de ure waarop hij zijn broeder wacht, en, wat deze hem ook te zeggen moge hebben, dit staat vast, dat de ontmoeting tot vele onaangenaamheden leiden moet, immers de eenige, eergisteren ontvangen brief heeft eerst gemeld waar Adolf gebleven was.

De oudste broeder trad binnen. Ook hem kon men het aanzien, dat hij tegen deze ontmoeting niet weinig had opgezien.

„Dag Gustaaf." De hand werd half vooruit gestoken. Was hij bevreesd dat die niet zou aangenomen worden? Gustaaf scheen het althans niet op te merken en zei koel:

„Goeijendag. Ga zitten. Wat is het doel van je komst?"

„Het doel van mijn komst, Gustaaf, zal ik je nooit of nimmer kunnen openbaren, als je zoo tot mij spreekt, reik mij de hand.... Gustaaf!" riep hij stampvoetende, toen deze niet dadelijk bereid scheen aan het verzoek te voldoen, „weiger mij niet! het mogt u berouwen!"

„Waarom ons zoo verlaten!" hernam de broeder kalm maar somber.

„Waarom?.... o, 't doet mij meer leed dan ik zeggen kan, en toch 't kon niet anders, ik *moest*, je zult me eenmaal begrijpen, als ik begrepen worden kan. — Gustaaf nog éénmaal, reik mij de broederhand."

Reeds rustten de handen in elkander.

„Maar ga nu zitten en spreek bedaard," hernam Gustaaf.

„Welnu dan, maar eerst, hoe vaart Mama toch, is ze wel?"

„Hoe.... weet je dan niet...."

„Wat zou ik weten?" — en eensklaps verschoot de gloed zijner konen.

„Bedaard! ze is nu beterende, maar ze heeft op den rand des grafs gestaan. De moeder stervende en ik niet in staat om haar zoon te waarschuwen. Adolf, waaraan heb ik dat verdiend?"

„Wanneer is ze ziek geworden?"

„Op hetzelfde oogenblik dat ik haar meldde dat je vertrokken waart."

VENDUTIE

Op den 30sten Januarij aanstaande.

Ten huize van den kapitein der administratie PRINS, van **Fraaije Gepolitoerde Meubelen**, een **Rijpaard**, boven **4 voet** hoog, een **Bendy**, enz. enz. (29)

VENDUTIE.

Op een nader te bepalen dag zullen de ondergeteekenden op publieke vendutie aan de meestbiedenden zonder reserve verkoopen.

Eene partij van **99 stuks Rigamasten**, gesorteerd van af 65 voeten lang bij 24 duim diameter, tot 34 voeten lang bij 9 duim, verwacht wordende per het Nederl. schip *CHRISTINA HELENA*, kapitein C. TJEBBES van *Amsterdam*.

Voor nadere informatie gelieve men zich franco te adresseren aan

(882) P. KERVEL & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilende barkschip.

St. JAN,

Kapt. G. G. LION.

Deze bodem, voorzien van allerdoelmatigste inrigtingen, beveelt zich daardoor bijzonder aan, zoowel voor familien als enkele personen en vertrekt tegen het einde van Januarij, dizekt van hier.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder in het *Java Hotel*, en bij

De Agenten.

(51) RUYL CRAMER & CO.

WORDT PASSAGE AANGEBODEN

Met het Nederlandsch Fregatschip. *IMMAGONDA SARA CLASINA*, Kapt. N. RADEMAKER. Deze bodem, voorzien van ruime hutten en verdere gemakken voor Passasiers, zal vermoedelijk medio Februarij, over PASOERGEAN, naar AMSTERDAM vertrekken. Ter informatien vervoege men zich bij den gezagvoerder in het *Java Hotel*, of bij

SOERABAYA, *De Agenten*,
14 *Januarij* 1858. (40) B. KOPERSMIT & CO

NAAR ROTTERDAM.

ZAL IN HET BEGIN DER VOLGENDE MAAND VERTREKKEN.

Het snelzeilend nieuw gebouwd Nederlandsch fregatschip

TRITON.

KAPT. F. G. ADRIAANS.

Dit schip, ten prachtigste voor den overvoer van passagiers ingerigt, voert een geëxamineerd geneesheer, terwijl zich tevens eene melk gevende koe aan boord bevindt.

Nadere informatiën en inzage van het plan van dien bodem zijn te bekomen bij de Heeren REIJNST & VINJU te *Batavia*, en alhier bij

(26) ANEMAET & CO.

VERTREKKENDE PERSONEN.

CORNELIUS CREMER JR. (47)

Iemand, bekend met het Italiaansch boekhouden, eenige middag- en avond-uren ter zijner beschikking hebbende, biedt zich aan tot het bijhouden, bij zich aan huis in de stad, van kantoorboeken, dan wel eenige ander administratie-werk.

Nadere informatien te bekomen bij de uitgevers dezer courant. (43)

De ondergeteekenden geven hiermede kennis dat de Heer CORNELIUS CREMER JR., wegens plotseling opgekomen vertrek naar *Europa*, niet in onze *firma's* hier en te *Hamburg* is ingetreden.

SOERABAYA, KRUER, VON OVEN & CO.
14 *Januarij* 1858. (48)

Ten gevolge van het overlijden van den heer D VAN DER BURG JR., wordt onze *firma* ontbonden, zijnde de Heer C. VRIESENDORP belast met de likwidatie der nog uitstaande zaken.

BATAVIA, **VAN DER BURG VRIESENDORP & CO.**
31 *December* 1857. (21)

De ondergeteekenden hebben de eer bekend te maken, dat zij op heden alhier hebben opgerigt een **HUIS** van **Handel** en **Commissie Zaken**, onder de *firma* SCHIMMELPENNINCK & Co, zijnde de Heer C. VRIESENDORP mede als deelgenoot in die *firma* te Soerabaya geïnteresseerd.

De Heer J. VAN DER BURG, thans in Europa, treedt op als commanditair deelgenoot in beide *firma's*.

De Heeren G. E. BROEKHUIS en J. W. DOIJER, thans belast met de Generale Procuratie der Soerabayasche firma, hebben die ook te *Batavia*.

BATAVIA, 1 *Januarij* 1858.
G. SCHIMMELPENNINCK Jr.
W. J. VAN DEN BROEK.
(22) C. VRIESENDORP.

De ondergeteekenden berigten dat zij van af heden hunne zaken liquideren.

SOERABAYA, KRUER, VON OVEN & CO.
14 *Januarij* 1858. (49)

De ondergeteekende is verhuisd naar *Kapoetran*, in het huis onlangs bewoond door den WelEdG. Heer Mr. FILZ.

(55) TH. FRIEDLANDER.

Eene **suikerfabriek** in den *Oosthoek* te koop, *tegen geheel contante betaling*.

Voor nadere informatien adresseere men zich met franko brieven te Bezoekie, bij

(58) **J. D. FRANSEN VAN DE PUTTE qq.**

De ondergeteekende zal van af *Maandag den* 18*den dezer*, ten zijnen kantore vaceren, tot voldoening aan de schuldeischers in den boedel van wijlen den Heer C. DEAN, eener *tweede percents gewijze uitkeering* op het bedrag hunner vorderingen.

De ten deze betrekkelijke rekening en verantwoording ligt inmiddels aldaar ter inzage.

SOERABAYA, **BUSKEN HUET.**
12 *Januarij* 1858. (32)

Eene dame van middelbaren leeftijd, onderwijs kunnende geven in de fransche, engelsche en hollandsche taal, zag zich gaarne bij eene fatsoenlijke familie als gouvernante geplaatst.

Goede getuigenis en bewijzen van bekwaamheid kunnen worden overgelegd.

Adres letter I bij de uitgevers van dit blad. (28)

BIJ J. LLOYD & CO.

ZIJN STEEDS VERKRIJGBAAR DE NAVOLGENDE ARTIKELEN.

Zweedsche Teer.	Meubel Vernis.	Staafkoper.
Amerikaansche „	Wagen „	Arakpompen.
Kool „	Gekookte Lijn-Oiie.	Watervaten.
Harst.	Ongekookte „	Ballast Schoppen.
Breeuwwerk.	Pek	Verfkwasten.
Vilt en Huidpapier.	Huidkoper.	Blokken van 1, 2, 3 Schijven.
Witte Lording.	Geel Metaal.	„ met IJzeren „
Geteerde „	Huidspijker.	„ „ „ Strop.
Scheeman Garen.	Breed. Zink.	IJzeren Blokken.
Takel „	Smal „	Kettings voor ligten van Machineriën.
Zeil „	Zinken Spijkers.	Pompleer.
Hollandsch Zeildoek.	Plaat IJzers.	IJzeren Schijven.
Engelsch „	Klinknagels.	Houten Schijven met koperen en IJzeren Bossen.
Russisch „	Rond IJzer.	Vlaggenlijnen.
Carldoek.	Vierkant „	Paardenlijnen.
Hollandsch Patent Touwwerk.	Plat „	Tuban Leksteenen.
Russisch „	Hoek „	Steenkolen.
Manilla „	Band „	Ankers.
Cain „	Koperen Deursloten.	Kettingen.
Bengaalsch „	IJzeren „	Patent Metallic Liquid Sheating alle soorten van gemaakt en Gegoten IJzer en koperwerk en
Vlaggendoek.	Koperen Kastsloten.	Tenslotte.
Spaansch Groen.	IJzeren „	Eene partij best Riga en Amerikaanspieren en Djattiehout.
Vriesch „	Wind Haken.	
Witte Verf.	Schuiven.	
Zwarte „	Grendels.	
Droog Loodwit.	Houtschroeven.	
„ Zink Wit.	Koperen Hengsels.	
„ Geel-oker.	IJzeren „	
„ Kromaat Geel.	Spijkers.	

(39) SOERABAYA, *Januarij* 1858.

„En zij zou dus... maar die vrouw is niet zwak genoeg..."

„Adolf, Adolf, geloof mij toch eenmaal, die vrouw kent ge niet."

„Of ik haar niet ken.... Gustaaf, mijn lot — ik geef toe ons *aller* lot is niet benijdenswaardig — zie ik ben regtvaardig, die vrouw is eene waardige moeder, ze doet veel voor ons, ze kent haar pligten, ze is krachtvol — hoe jammer dat ze geen vader is. Thans wat is zij anders dan de oorzaak van al ons leed? Wanneer heeft ze ons opgewekt om tot haar te komen, wanneer heeft ze ooit getracht zelfs om ons te begrijpen? O, vreeselijk is het in sommige omstandigheden, ik voel het *thans* meer dan ooit, dat men met den zelfstandigsten wil van zijne ouders moet af hangen."

„En waarom hinder je dat dan juist *nu*, meer dan vroeger?"

„Omdat ik verpligt ben haar een verzoek te doen. Ik moet het doen, maar ik zal niet kunnen, nu althans niet, dat ze verzwakt is, Ik ben daartoe niet berekend."

„Spreek toch eindelijk duidelijke taal."

„Nu dan, ik *wil* spreken. Ik wil weer hier komen."

„Hier komen, wat meen je? waartoe?"

„Wel, hier komen, hier, aan de fabriek."

„Adolf, ik begrijp je waarachtig niet."

„En waarom niet, spreek ik dan Arabiesch?"

„Wil je hier terugkomen, nadat je maanden lang in andere zaken bent werkzaam geweest."

„En wat zou dat? Is het zulk een heksenwerk? ik weet er toch ook nog iets van. Wat doen er die maanden toe? Wil je me liever niet naast je hebben, ben je bang dat er voor twee niet genoeg zou overschieten? .. Spreek regtuit."

„Versta mij wel Adolf, van mij is geen spraak. Niets zou *ik* liever zien, maar moeder..."

„Wel als ze zoo ongerust over mij was, zal ze blij zijn."

„Blij zijn?... Je kent haar niet. Ze zal het nimmer toestaan."

„Ik weet dat het haar moeite kosten zal, ik weet dat ze tegen mij zal uitvaren, en dat ik, wanneer ik het hoorde, mijn drift niet zou kunnen beteugelen, daarom Gustaaf doe mij de dienst om het haar voor te stellen."

„En wat kan ik aanvoeren? Waarom ben je weggeloopen, waarom kom je nu terug?"

„Waarom ik weggeloopen ben weet ze, waarom ik nu weer kom... luister! Dat ik niet keer zoo als ik gegaan ben, hiervoor staat mijn karakter borg, ik ben overtuigd dat ik, door aan de fabriek eene plaats in te nemen, eigenlijk niemand behoef dank te seggen, omdat ik met woeker zal kunnen teruggeven, wat mij geschonken wordt... zie mij niet ongeloovig aan, met woeker, zeg ik je, ik herhaal het."

„En gesteld eens, dat ware zoo — hoe háár daarvan te overtuigen? In ieder geval, zoo ik er mij mede bemoeijen zal, spreek dan klaar je meening uit. Wat zijn je plannen? misschien dat ik je tolk zal zijn."

„Welnu dan. Ons vak is een vak van smaak, niet waar? Hoe verkrijgt men smaak? Moeijelijke vraag, meen je, en misschien zou je me wel willen afschepen met de oudbakken spreuk: over den smaak valt niet te twisten. Toch is er een kort en krachtig antwoord op te geven: door kunst. Dát wordt bij ons over het hoofd gezien. Zie, terwijl ik mij beijverde om kunstenaar te worden, werden mij de geheimen der kleurenmenging en bijeenvoeging regt duidelijk; ik maakte kennis met vormen, en ik ben zoo waarachtig overtuigd, dat om wezenlijk ons établissement met de beste van dien aard te doen wedijveren, de ware kunst haren invloed uitoefenen moet! Men moge hier gezucht en gekermd hebben over mijne afwezigheid, die absentie heeft vruchten gedragen, vele plaatsen heb ik bezocht, veel uitmuntends heb ik gezien; zie hier studies, die ik vervaardigd heb," en hij ontsloot eene portefeuille, die hij had medegenomen, „zijn er ooit bloemranden op de fabriek geschilderd als deze? is er prachtiger medailjon te vinden dan dit? Daar moet een geheel nieuw leven in ons établissement komen. Hoe meer ik zag, hoe duidelijker werd het mij, dat niemand dergenen, die hier hunne krachten aan de zaak wijdden, genoegzaam op de hoogte was, om wezenlijk met vreemden te concurreren, Waarop wordt hier gelet? op goed fabrikaat, op goedkoopheid van bewerking, op zuiverheid der verwstoffen — wie heeft ooit begrepen, dat om het vak wezenlijk tot eene hoogte te voeren, nog grooter vereischte dan dat alles is, edelheid, smaak, bevalligheid, die men niet verkrijgt door altijd te blokken en te rekenen, hoeveel dit of dat kosten en opbrengen moet, door naauwlettend ga te slaan, dat het *werkvolk* zijn pligt doet — neen, de roeping van den fabrikant is hooger, Gustaaf! en dat heb jij nimmer begrepen. Deze gedachte vervulde mij steeds meer. Mijn ideaal is thans niet kunstenaar te worden, maar wel om een verfrisschend element in de nijverheid te brengen, dat verfrisschend element is: de kunst!"

Gustaaf zweeg geruimen tijd, hij wist nog niet wat er van te denken. Adolf, wiens oog thans vonken schoot, hij, wien de bruin roode blos thans bijna het gansche gelaat overtoog, wiens bewegelijke trekken goed overeenkwamen met de schielijk uitgestooten woorden, had indruk op den broeder gemaakt, maar deze, die altijd Spanjerds zaakkennis bewonderd had, die zelf jaren lang met onvermoeiden ijver, zooveel mogelijk ook met studie en oordeel had gearbeid, kon het niet dadelijk toegeven, dat iemand, die zich nimmer met kracht aan de zaak gewijd had, hier in staat zou zijn lessen uit te deelen. (*Wordt vervolgd.*)

WORDT TE KOOP GEVRAAGD:

Twee of meer CENTRIFUGES. Adres letter M. uitgevers dezes. Brieven franco. (56)

Te BEZOEKIE benoodigd, een klerk bij het beheer van 's lands kas tegen *f* 65.—'s maands tractement. Aanvragen franco aan den Secretaris der Residentie. (57)

Op de Scheepstimmerwerf van den ondergeteekende, gelegen aan de Oostzijde der *Kaliemaas* naast den Heer Cores de Vries, zijn te bekomen: Hollandsch **Witlood**, Europ. **sloepriemen**, kleine **Ankers** en **Dreggen**, ijzeren **Kombuizen**, koperen en ijzeren **Spijkers** in soorten, **Schroeven** in soorten, **Vilt**, **Zeildoek**, **Touwwerk**, **Putsen**, een nieuwe **Lier** compleet, **Teer Kwasten**, kleine Europ. **Rondhouten**, **Zink** en **Zinkspijkers**, **Blokken** in soorten, met of zonder ijzer beslag, **Bankschroeven**, **Aanbeelden**, **Timmermans Gereedschappen**, **Planken** en **Balken**, in soorten, benevens 40 nieuwe **Jatiehouten** dubbele **Deuren**, aan de binnen kant met glasruiten en aan den buiten kant met Jaloesien.

Wordt verder op deze werf allerhande **Scheeps** en **Huis Timmerwerk** verrigt.

(50) G. R. CURTIS.

BRONS-WERKEN.

De ondergeteekenden hebben ontvangen eene factuur PRACHTIGE VOORWERPEN VAN BRONS, zooals INKTKOKERS, TOILETSPIEGELS, NACHTKLOKJES, THERMOMETERS, LICHTSCHERMEN, enz.

(42) **E. FUHRI & CO.**

BIJ J. M. ECHTER, KOMEDIESTRAAT.

Zijn steeds verkrijgbaar alle soorten van DOODKISTEN, ook belast hij zich met de levering van grafzerken, en steenhouwerswerk, het graveren op steen, het uitsnijden van glas, enz. (23)

PAS UITGEPAKT

POEDER CHOCOLADE *à la vanille*,
„ VRUCHTEN,
„ FIGURES,
„ GROOTE VRUCHTEN,
Tons *à la vanille*,
BISCUITS *de framboise*,
Allerlei THEE BANKET,
„ soorten gedroogde VRUCHTEN,
Puike VERMISELLIE en MACARONIE en SOEP FIGUREN.

(36) **DE STURLER & FAGNOTTI.**

PER CHINA.

ONTVANGEN,

Zwarte gewerkt fluweelen LINTEN,
NEIGES,
CORSETTEN *sans Coutures*,
WITTE zijden heeren HANDSCHOENEN,
dito dito dames MITAINES,
KLOSGAREN van 300 yards van No. 8 tot 150,
Extra fijn zwart LAKEN,
SATIN DE LAINE,
TRICOTS in kleuren bij

(35) **DE STURLER & FAGNOTTI.**

JAVA BODE.

De Ondergeteekenden, Mede-Eigenaren van het dagblad *de Java-Bode*, hebben de eer te berigten, dat de Maatschap tot uitgifte van genoemd Blad, voor gezamenlijke rekening met den Heer W. Bruining, door opzegging van laatstgemelde, op ultimo December aanstaande ontbonden zijnde, deze onderneming voor hunne rekening op dezelfde wijze zal worden voortgezet ter drukkerij van den Eerst-Ondergeteekende, die even als vroeger met de Administratie van het blad zal blijven belast.

H. H. Inteekenaren op *de Java-Bode*, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1858 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Eerst-Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor *Franco* toe te zenden, opdat de Uitgevers in staat gesteld mogen worden, de oplage bij tijds te regelen.

PRIJS VOOR HET EERSTE HALFJAAR.

voor Batavia.	*f* 12,50
„ Java.	„ 15.—
„ de Buitenbezittingen.	„ 17,50
„ Nederland.	„ 22,50

Batavia, H. M. VAN DORP. (774)
14 *November* 1857. VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

De Inteekening en storting voor dit Blad kan ook geschieden bij V. H. Noman Kolff & Co en G. C. T. van Dorp te Samarang en E. Fuhri & Co te Soerabaya.

DE STURLER & FAGNOTTI.

HEBBEN PER CHINA ONTVANGEN.

BRUSSELSCHE SPRUITEN,
ROLPENS in vaatjes en stopflesschen,
ZOETEMELKSCHE en EDAMMER KAAS,
ROOKVLEESCH in zakken,
SAUCIJS in pekel,
ROOK SPEK. (34)

WISSELS OP NEDERLAND.

(869) Bij FRASER EATON & CO.

WISSELS OP NEDERLAND.

(554) Bij RUYL CRAMER & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

(758) Bij B. J. VAN ECK & CO.

SOERABAYA, den 18den Januarij 1858.

In den namiddag van den 16den omstreeks twee uren, woedde eene hevige windvlaag over eenige gedeelten van de omstreken van deze plaats. Verscheidene boomen werden daardoor ontworteld, en ontstond zelfs hier en daar schade aan gebouwen. Onder anderen vernemen wij, dat een gedeelte van een nog onvoltooid, en voor kantoor bestemd pas opgemetseld locaal in de fabriek van de Heeren Baijer & Co. bij die gelegenheid is ingestort, waarbij eenige werklieden min of meer gewond zijn geworden en drie het leven verloren.

De schade is overigens onbeduidend, en wordt op *f* 500.— gerekend.

— Nadat deze reeds te perse was gelegd, ontvangen wij een Extra-Nummer van the *Friend of China*, van 30 December ll. alhier, per zeilschip aangebragt, meldende dat het bombardement van Canton den 28sten December ll., door de Engelsche troepen, was begonnen en tot den 30sten met goed gevolg voortgezet.

Nadere bijzonderheden daaromtrent zullen wij in ons volgend nummer mededeelen.

Samarang. — In den morgen van den 20sten December 1857, omstreeks acht en een kwart uur, is het gebouw der militaire kantine te Salatiga voor het grootste gedeelte ingestort.

Acht militairen van het garnizoen te Salatiga zijn bij die gelegenheid meer of minder zwaar gekwetst.

(*Jav. Court.*)

NEDERLAND.

— Betreffende de zaken met Japan en het aangevoerde in de afdeelingen der Tweede Kamer over de Kokos-eilanden (bij het onderzoek van het hoofdstuk III, Buitenlandsche zaken), heeft de regering het volgende geantwoord:

In het rapport aan den koning, geplaatst in de Staats-Courant van 5 Junij jl., zijn de middelen omschreven door welke de regering verder zal trachten het Japansche gouvernement te doen voortgaan op den weg van hervorming en vrije handelstoelating. Eene ampele nota in den geest van dat rapport was, niet lang bevorens, aan onze missien te Parijs, te Londen, te St. Petersburg en te Washington gezonden, om door hen te worden medegedeeld aan de regeringen bij welke zij geaccrediteerd zijn, met het oogmerk om deze de onbaatzuchtige wijze aan te toonen, waarop wij in de laatste jaren onafgebroken, ook in het belang van andere natien, getracht hebben Japan aan zijn stelsel van afzondering een einde te doen maken. Die mededeeling is niet zonder vrucht geschied. Het rapport, in de Staats-Courant opgenomen, is aangevuld met wat sedert nader was vernomen en besloten. Dienovereenkomstig zijn aan den Nederlandschen commissaris op Desima de noodige voorschriften gezonden, en het voornemen der regering blijft om daarbij aanvankelijk te volharden, in de verwachting zoo doende in Japan eenige toetreding tot de dezerzijdsche beginselen te zullen bewerken.

Hieromtrent worden nadere berigten te gemoet gezien met de belangstelling, welke de zaak verdient. (*)

De Kokos-eilanden zijn op den aanzienlijken afstand van 200 uren ten zuidwesten van Java gelegen. Achter die eilanden bevinden zich geene Nederlandsche bezittingen voor de gemeenschap waarmede zij van eenig belang zouden kunnen zijn. Uit commercieel, politisch of strategisch oogpunt zijn, ook volgens de inlichtingen door den minister van kolonien in de zitting van 28 Sept. jl. gegeven, die eilanden voor ons van geen waarde. Er bestond dus geen aanleiding voor Nederland om die eilanden in bezit te nemen, gevolgelijk ook geen regt. Immers volgens de beginselen van het volkenregt is het zich toeëigenen van zoodanig aan niemand toebehoorende eilanden alleen dan te regtvaardigen, wanneer bij den in-bezit-nemer daarvoor eene wezenlijke behoefte bestaat of daaruit eene werkelijk nut voortvloeit. Er is blijkens het antwoord van den Gouverneur-Generaal aan de weeskamer te Batavia, in opgemelde zitting breeder vermeld, geen feit bekend, noch van in-bezit-neming, noch van werkelijke vestiging, waardoor de Kokos-eilanden een deel zouden kunnen geacht worden uit te maken van het Koningrijk der Nederlanden buiten Europa. In dezen zin is het onderwerp door de tegenwoordige regering, na rijpe overweging, even als het door vroegere regeringen was geschied, nog in dit voorjaar beslist. De gezegde eilanden werden toen geacht tot onze bezittingen geenszins te behooren, als liggende ver af, op zich zelf, van die bezittingen afgezonderd. Uit de in-bezit-neming van de Kokos eilanden is dus geen gevaar voor onbezette punten onzer nimmer betwiste Oost-Indische bezittingen af te leiden.

Op de vraag, nopens deze aangelegenheid door enkele leden gedaan, moet dus geantwoord worden, dat de regering de in-bezit-neming der Kokos-eilanden door of van wege de Britsche regering beschouwt als eene zaak waardoor geen inbreuk gemaakt wordt op het eigendomsregt van Nederland in Oost-Indie, en dat zij niet voornemens is daartegen op te komen.

— Door den heer Grissart werd in 1852, uit Java een inlandsch meisje medegebragt, dat bij, bij zijne vestiging te Delft, bij zich in huis nam; dit meisje meende, zoo het scheen, dat het haar geoorloofd was ook als „jufvrouw" gekleed te gaan en nam daardoor de vrijheid in de maand April of Mei van dit jaar bij twee winkeliers, waar hare mevrouw gewoonlijk manufacturen enz. kocht, een hoed en lint voor haar, doch op naam van mevr. Grissart, te bestellen. Het meisje, Mina Pantes genaamd, gaf daarvan echter aan hare meesteres geen kennis; de nota van dien winkelier werd ingediend, doch niet betaald, uithoofde de daarin vermelde goederen niet besteld waren. Het meisje nam onverwacht de vlugt en tot nu toe is niet gebleken waar zij zich thans bevindt. Door den officier van justitie was tegen Mina Pantes eene aanklagt gedaan wegens oplichting, ter zake waarvan zij voor de regtbank te 's Hage, op heden was gedagvaard. Niet verschenen zijnde, werd tegen haar verstek verleend doch de behandeling der zaak voortgezet. De subs. officier concludeerde tot schuldigverklaring der bekl. aan een gedeelte van het haar ten laste gelegde, met veroordeeling tot een gevangenisstraf van eene maand. De uitspraak is bepaald op 16 dezer.

— In de zitting van de arrondissements-regtbank te Assen, is iets gebeurd, dat zeker niet dikwijls voorvalt. In een regtsgeding, dat voor het eerst op de rol gebragt was, verklaarde één prokureur, mr. J. A. Willinge Gramata, die voor den eischer occupeerde, zich ook procureur te stellen voor alle gedaagden, drie in getal; hij gaf te kennen, dat het zeker eene vreemde houding had, dat één procureur voor alle partijen occupeerde; dat de wet dit nergens verbood, en dat in casu de ingestelde vordering was een actie tot scheiding en deeling, waarin de gedaagden zouden berusten zoodat hij, ter vereenvoudiging der zaak, geene zwarigheid had gemaakt, om, daartoe aangezocht, alle partijen te vertegenwoordigen. De regtbank, na een geruimen tijd in raadkamer beraadslaagd te hebben, liet den heer Gratama als procureur voor alle partijen toe.

BRITSCH INDIE.

Vijf duizend insurgenten, zoo van Jodpore als van andere plaatsen, hebben eene totale nederlaag geleden van de Delhi colonne onder kolonel Gerrard. — De slag had plaats te Narnoul, omstreeks tachtig eng. mijlen zuid-west van Delhi en het geschut des vijands viel alles in handen der colonne. De aanvoerder, kolonel Gerrard, was de eenigste officier die in dit gevecht sneuvelde.

Neemuch wordt sedert eenigen tijd door de Mundesore insurgenten bestookt. — Zij hadden de plaats als in geregeld beleg omsingeld en bestormden dezelve op den 21. November; doch, toen zij teruggeslagen waren, trokken zij onverwijld af. — Op deze aftogt ontmoetten zij de mobile colonne van Mhow, onder bevel van den Brigade generaal Stuart, die hen drie dagen bezig hield, waarna de insurgenten zich uit de voeten maakten. — Het verlies aan de zijde der engelschen was niet groot.

Te Delhi werden op den 20 November ter dood gebragt vier en twintig bloedverwanten van den koning van Delhi, en zulks op last van den krijgsraad, waarvoor zij teregt stonden: en op den volgenden dag werd nog een doodvonnis voltrokken aan Hokein Abdul Hukh, die een van de kwaadaardigste en meest invloedrijke van de belhamels van den opstand was.

Te Bombay blijft alles, voor als nog, rustig. Verscheidene transportschepen waren daar reeds met engelsche troepen aangekomen, en meer nog werden er verwacht van de Kaap. Sir Robert Hamilton, des gouverneur generaals agent in centraal Indie, zal drie duizend man van deze troepen onder zijne bevelen krijgen en dezelve te Malwa stationeren.

De troepen te Azimgurh, hebben zich genoodzaakt gezien zich tot Benares terug te trekken. Ingevolge de bevelen van den gouverneur generaal is de kolonel Franks in den ochtend van den 30 November van Calcutta vertrokken, om in allerijl het bevel over de Azimgurh brigade op zich te gaan nemen. — Men zeide zelfs dat hij gemagtigd zoude zijn om de te Benares doortrekkende europesche troepen aan te houden.

Er zijn goede gronden om te veronderstellen dat het aantal der rebellen in Oude veel grooter is dan eenig rapport van daar vermeldt, en, daar de berigten van Bombay en Madras, eenen opstand over geheel centraal Indie als onvermijdelijk voorstellen, is het niet te betwijfelen of er zal overvloed van werk zijn, zelfs voor de massa troepen die in Indie aankomen, en van de zeehavens der drie Presidenties thans bijna dagelijks het binnenland intrekken. De val van Delhi heeft niet die groote uitwerking gehad die er algemeen van verwacht werd, hetgeen gedeeltelijk moet worden toegeschreven daaraan, dat de wezenlijke drijvers van den opstand het volk in den waan houden dat de engelsche strijdmagt niet voldoende is om iets van belang te doen, en vroeger of later geheel zal vernietigd worden. Het is natuurlijk dat zij die zich als onherroepelijk verloren moeten beschouwen wanneer zij in handen der engelschen vallen, geene middelen zullen ontzien om het getal der opstandelingen te vergrooten.

De volgende is een brief van Cawnpore van eenen officier, die bij de geheele zaak tegenwoordig was.

Camp at Cawnpore 7 December 1857.

Reeds voor den 15 November liep hier het gerucht dat de Gwalior troepen eenen aanval op het oog hadden. — Naar sommiger zeggen waren zij 12,000 man sterk, en hadden 40 stukken, waaronder eene volledige belegerings batterij van acht zware stukken; anderen schatten het aantal de

---

(*) *In ons Nummer van 28 December ll. N°. 104 deelden wij bereids de additionele artikelen op het tractaat van 30 Januarij 1856 mede, welke den 16den October ll. tusschen de Nederlandsche en Japansche gevolmagtigden, zijn overeengekomen, en thans aan de ratificatie der wederzijdsche Regeringen zijn onderworpen.*

insurgenten op meer dan 15,000. Algemeen geloofde men dat Cooer Sing met de Dinapore opstandelingen bij hen was, en dat, als het er op aan kwam, Nana Sahib (die zich den titel van koning van Cawnpore heeft aangematigd) zich van Oude bij hen zou komen voegen met al de beschikbare troepen onder zijn bevel. — Deze geruchten zijn later gebleken, strikt waar te zijn geweest.

Er is geen de minste twijfel aan dat de autoriteiten deze geruchten geloofden. Zij hebben de mogelijkheid van eenen aanval nimmer ontkend, en hebben zich geenszins door een overdreven vertrouwen op veiligheid hunner positie laten in slaap wiegen. Wij allen wisten met zekerheid dat de vijand veel artillerie had, en zij, die den inlander kennen, wisten ook dat zij op dat wapen het meest vertrouwen, en het dus geenszins vreemd zou zijn, wanneer zij stoutmoediger werden. — Dagelijks zag men dan ook aan de versterking onzer vesting werken, en het kamp werd evenëens zooveel mogelijk versterkt. — Generaal Windham was onvermoeid om zich tegen den dreigenden storm te wapenen. En het was goed dat het zoo was, want toen hij losbarstte bleek het een hevige storm te zijn.

Tegen den vijftienden werden de loopende geruchten met meer zekerheid herhaald, zoodat kapitein Dixson, wiens stoomschip de kenteekenen draagt van verscheidene ontmoetingen met den vijand, de rivier opstoomde tot aan het oude kruidmagazijn, om te verkennen. Hij zag echter niets. Op den 20 werd kapitein Dixson weder verzocht om met hetzelfde doel tot Bhitoor op te stoomen. Ook ditmaal zag hij niets, hoewel er veel waarschijnlijkheid is dat Nana omstreeks dien tijd reeds te Shoorajpore was. — Den 25 ging hij weder de rivier op, en verbrandde al de booten die hij zag.

Vroeg in den ochtend van den 26 hoorde generaal Windham dat de vijand van de zijde van Culpee in aantogt was, en ging hen te gemoet tot op de hoogte van Pandoa Nuddee, omtrent acht mijlen van Cawnpore, waar hij de voorhoede der insurgenten tegenkwam.

Hier kwam het tot een hevig treffen, waarbij de vijand veel leed en wij twee houwitsers en een negenponder bemagtigden. — Onze troepen zetten den vijand nog gedurende twee uren na, en, zich op Cawnpore terugtrekkende, sloegen zij hun kamp op nabij Jaoe Midan. Het doel van deze beweging was duidelijk. Generaal Windham hoopte de vijand over de rivier te lokken en hem te slaan, waarna hij, bij de haastige terugtogt, geen gelegenheid zou hebben om zijne stukken en bagage over de smalle brug mede te nemen, en dus zijne artillerie en ammunitie zoude moeten achterlaten. Onze generaal echter rekende buiten den waard. Wij sloegen den vijand niet en de vijand trok niet terug.

In den ochtend van den 27 braken de onzen op en wilden de insurgenten te gemoet gaan, die echter onder begunstiging der duisternis de onzen reeds veel digter op het lijf waren gedrongen dan men dacht, en onder bedekking van eenige mangaboschjes eene stelling zeer digt bij ons kamp hadden ingenomen. — Waarom ons kampement zóó geplaatst was, is den Hemel en generaal Windham alleen bekend. — Op een oogenblik dat wij nog geen het minste idée van huune nabijheid hadden, werden wij plotseling met een moorddadig vuur in onze linker flank (begroet. Wat hierop volgde.... hoe minder wij daarvan zeggen hoe beter. — De onzen trokken zich terug tot binnen onze versterkingen en lieten het grootste gedeelte der bagage in 's vijands handen. — Ware de vijand zoo goed in Cawnpore bekend geweest als ik en, insteede van ons door de stad te vervolgen, het kanaal langs gegaan, dan hadden zij zich tusschen ons en onze versterkingen geplaatst, en de laatsten waren hun welligt gemakkelijk in handen gevallen.

In den ochtend van den 28 kwam de vijand oprukken van de zijde der Subadars pomp en de groote Parade plaats, en stak eenige weinige huisjes in brand, die de vroegere verwoestingen nog waren ontkomen. — Hun front maakte een hoek van 90 graden met den oever der rivier, die hune linker vleugel beschermde; regts werden zij door de stad gedekt, en hunne artillerie, die grootendeels in hun centrum geplaatst was, veegde de geheele weg voorbij de kerk en Brandon's vroegere pakhuizen schoon.

De vijand die aan beide zijden wel gedekt was, kon genoegzaam al zijne strijdkrachten tegen ons front vereenigen. — Het gevecht was dan ook hevig, en de onzen, door de overmagt en door het zwaar geschut terug gedrongen, retireerden stap voor stap naar de versterkingen. In de straat achter de kerk der doopsgezinden werd het, in den letterlijken zin, een man-tegen-man gevecht. Eenigen van het 64. regiment onder bevel van kapitein Wright, namen het platte dak van Kirk's huis in, en vuurden van daar met doodelijke zekerheid op des vijands artilleristen. — In de straat die naar het kerkhof loopt bevond zich een ander gedeelte van het 64., dat onder een hevig vuur met geweld geweer op de zware batterij der insurgenten instormde.— Daar viel de chef der brigade Wilson; daar, na vier van des vijands stukken te hebben vernageld, werd de heldhaftige majoor Sterling neergehouwen; daar sneuvelde de dappere kapitein Morphy. Daar bragten de kapiteins Maerae en Gibbons het offer huns levens en daar werd Mackinnon gevangen genomen, om den dood eens honds te sterven aan dezelfde galg in de vleeschhal, waar zoo menig moordenaar zijne misdaden boette. — Daar werd het 64. geduud van manschappen zoowel als van officieren.

Zoo als ik boven zeide, trokken de onzen terug naar de versterkingen en de immer voortrukkende vijand stelde zijn geschut naar verkiezing zonder eenige belemmering. Tegelijkertijd werden wij van de zuidoost zijde aangetast, waar onze scherpschutters zich echter uitmuntend hielden en vijf stukken bemagtigden. Bij die gelegenheid werd kolonel Woodford door een schot midden in het voorhoofd gedood.

De avond vond ons dus weder terug in ons versterkt kampement, in zekeren zin als overwinnaars want wij bragten de tropheën van onze krijgsbedrijven mede binnen, terwijl wij den vijand niets lieten dan de lijken onzer gesneuvelden, die nog geen derde gedeelte bedroegen van hetgeen zij verloren hadden.

Tegen acht ure in den avond kwam Sir Colin Campbell aan, die van Bunnee af met lossen teugel had doorgereden. Even onversaagd als altijd had hij slechts een zeer ligt escorte bij zich. — Zijne aankomst deed ons trillen van vreugde; het was de voorbode van onze toekomstige overwinning... een waarborg dat wij zouden dwingen, en niet meer zouden gedwongen worden tot den terugtogt.

Gedurende den nacht hoorden wij het gonzen der menigte, en toen in den ochtend van den 29 de zon opging, verlichtte zij aan de ééne zijde de breede rookkolommen die van de brandende stad opgingen, en aan de andere zijde de bijna onafzienbare rei van witte tenten die het kamp uitmaakten van de strijdmagt des opperbevelhebbers. — Met pak en zak, met vrouwen, kinderen, zieken en gewonden hadden zij zonder ophouden eene marsch gemaakt van negen en dertig mijlen.

Dien geheelen dag en nacht en nog gedurende een deel van den daaraanvolgenden dag trokken onphoudelijk de troepen, infanterie, artillerie, cavallerie, het ex-garnisoen van Lucknow, tallooze kameelen, olifanten, karren, en koelies, over de brug, waarop van de zijde des vijands van tijd tot tijd werd gevuurd — De artillerie kaserne werd aan de vrouwen en kinderen afgestaan en diende gedeeltelijk ook tot hospitaal, zoodat er overvloedige ruimte en onverbeterlijke verzorging was voor de lijdenden.

Den 29sten reeds tastten wij den vijand aan, en verdreven hem uit dat gedeelte der voorsteden, dat beöosten het kanaal ligt, en stelden eene batterij aan de brug naast het postkantoor. Zij onderhielden een hevig vuur tegen onze verschansingen, waar zij echter weinig schade aanrigtten. Van tijd tot tijd wierpen zij ook een kogel in het kamp der genie, doch deden ook daar weinig kwaad. Twee van onze vier en twintig ponders door matrozen van Peel bediend, braakten hun vuur met doodelijke juistheid tegen de vijandelijke vleugel. Omstreeks vijf ure in den achtermiddag waagden de opstandelingen eenen aanval met de stormpas op onze voorposten van de Noordwestzijde, maar werden door een moorddadig geweervuur genoodzaakt terug te trekken. — Links van ons breidden zich de troepen van den opperbevelhebber langzaam uit, ten einde de regterflank en de achterhoede des vijands te omvleugelen.

30 November. Tegen omstreeks zeven ure in den ochtend opende de vijand een heftig vuur op onze regtervleugel, dat niet minder heftig werd beantwoord uit een vieren twintig en een achttien ponder, een achtduims houwitser en eenige 5½ dms. mortiertjes, terwijl kapitein Peel's matrozen hen van de overzijde der rivier met schroot en bommen teisteren. De regter vleugel gaat steeds langzaam vooruit. — Ons verlies aan manschappen is heden zeer gering.— 1 December. De vijand begon tegen 10 ure in den ochtend te vuren en gaf ons beurtelings een bom en een schrootbus. Eene bom doodde vijf man van het 92. regiment bergschotten. Hunne krijgsmakkers deden hierop een woedende uitval, waarbij zij een twaalfponder namen en twee andere vernagelden. — Gedurende den nacht raakten het 98 en 53 met den vijand slaags, waarbij zij een stuk bemagtigden. Aan de buitenposten hoorde men den geheelen nacht dóór geweerschoten. — 2 December. Het vuren hield den geheelen dag aan. De vijand loste een aantal schoten op de stoomboot doch mikte te hoog om kwaad te doen. Men zegt dat zij heden van Futtehpore versterking hebben ontvangen. De vijand houdt nog altijd stand, en laat zich niet uit deszelfs stelling drijven, van waar zij bommen en granaten in het kamp werpen, gelukkig echter zonder veel schade aantebrengen. Onze artillerie schiet ook weinig.

3 December. De vijand begon als gewoonlijk tegen 10 ure te vuren: eenige hunner stukken werden bij uitstek goed bediend. In den namiddag schoten zij eene magt van vuurpijlen op de brug, met het doel om dezelve in brand te steken. Tegen den avond attaqueerden zij onze buitenposten doch werden teruggeslagen. — De vrouwen, kinderen en gewonden zijn heden avond tegen tien ure naar Allahabad gezonden.

4 December. — Kwartier voor tienen opende de vijand een hevig vuur op onze buitenwerken. — Tegen half elf lieten zij eene brandende boot de rivier afzakken, ten einde de brug op die wijze in brand te steken. De vuurboot werd echter onder een hevig schieten door de onzen op den oever gehaald. — Den geheelen nacht door links en regts schermutselingen.

5 December. De vijand schiet nog altijd zonder ophouden voort, hetgeen van onze zijde slechts met nu en dan een enkel schot wordt beantwoord. In het kamp en de buitenwerken is men druk bezig met alle toebereidselen te maken tot eenen algemeenen aanval tegen morgen. — Zwaar geschut wordt in nieuwe posities gesteld en eene zeer onvriendelijke batterij van mortieren ligt achter het parapet in Amherst, west van onze verschansingen. — Sir Colin verplaatst zijn kamp naar de andere zijde der stad, en de weinige gekwetsten die er nog zijn, worden binnen onze versterkingen gebragt. De nacht ging voorbij in de onnatuurlijke stilte, die dikwerf eenen hevigen storm vooraf gaat.

6 December. Heden ochtend gaf het bulderen van een der zware stukken het sein tot het begin eener kanonnade, zoo als ik nog nimmer heb bijgewoond. — Van uit vijf stellingen werd door onze geheele artillerie uit het zwaar belegerings-geschut, mortieren en caronnades eenen digten regen van allerlei projectiles over de geheele uitgestrektheid van de vijandelijke legerplaats geworpen. — Het knallen der berstende bommen en het gebulder van het geschut, maakte een donderend geweld; de lucht trilde en de grond schudde, terwijl de zich langzaam opheffende rookwolken het geheel overkroonden.

Dit vreesselijk vuur, dat van alle zijden regt in hun kamp vloog, terwijl de bommen overal uit de lucht vielen, liet den vijand geen tijd om iets te doen. Nu en dan slechts gaven zij een enkel schot terug. Te twee ure in den namiddag hield dit vuurbraken op. — Te gelijkertijd attaqueerde Sir Colin de insurgenten in de regterflank en in de achterhoede, terwijl hij den weg voor de vlugtelingen afsloot, die dus de stad werden ingedreven. De slagting was groot en vijf stukken werden genomen. In den avond deden de opstandelingen twee woedende uitvallen, doch werden met groot verlies teruggeslagen.

7 December. Te twee ure in den nacht heeft de vijand de stad ontruimd, waar zij eene ongeloofelijke hoeveelheid kruid en andere krijgsbehoeften hebben achter gelaten. Sir Colin Campbell heeft hen eene sterke colonne nagezonden. De stad is dus weder geheel aan ons en is onze geheele strijdmagt reeds weder binnen derzelver muren gelegerd.

ENGELAND.

— De dienst-aanbiedingen voor het Indische leger zijn zoo menigvuldig, dat de regering heeft moeten besluiten, ook te Brompton een dépôt van recruten te vestigen.

— De geruchten van verdere financiele moeijelijkheden in Schotland, ten gevolge der crisis in Amerika, hebben zich bevestigd. De westelijke bank van Schotland bevindt zich in dien toestand, doch zij zal ondersteuning bekomen. De depositos dezer bank bedragen 6 millioen £. Het hoofdkantoor is te Glasgow en er zijn ongeveer 100 filiaalbanken.

— Uit Rusland is 42,000 £ in goud ontvangen en er wordt voor nog 84,000 £ verwacht.

— Met de *Fulton* zijn berigten uit New-York tot 17 Oct. ontvangen, benevens 50,000 dollars in specie. De financiele crisis begon haar einde te naderen; er was eene reactie ontstaan en verschillende banken, die hare betalingen in specie hadden gestaakt, zullen weldra hare operatien hervatten Het staatkundig nieuws is van geene beteekenis; alleen verneemt men, dat bij de verkiezingen in Kansas de democraten ten slotte de meerderheid hebben bekomen. Uit Californie was eene hoeveelheid goud ten beloope van 1,664,00 dollars te New-York ontvangen.

Op den spoorweg nabij Syracuse had den 15den een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad, daarin bestaande, dat een pasagierstrein, ten gevolge van de wegspoeling van den grond door de zware regens, van den weg in de rivier stortte, waarbij drie personen op de plaats dood bleven en vele andere gekwetst werden; daarenboven gingen vele brievenzakken verloren, doordien het rijtuig, waarin zij zich bevonden en dat op den kant was blijven liggen, in brand geraakte.

— De onderhandelingen tusschen Frankrijk en Engeland, om Chandernagor tegen een ander gedeelte lands te ruilen, moeten reeds geëindigd zijn. Chandernagor telt naauwelijks 10,000 inwoners en ligt ongeveer 30 kilometers van Calcutta. Door de bedoelde ruiling wordt het gebied van Pondichery aanzienlijk uitgebreid, terwijl het tot nu toe voor Frankrijk eene onbelangrijke positie was.

— De berigten uit New-York loopen tot den 7den November. De finantiele toestand der Vereenigde Staten is iets beter geworden, hetgeen echter niet wegneemt dat de crisis zich vrij hevig doet gevoelen; faillissementen hebben nog steeds plaats en talrijk zijn de personen, die gebrek aan werk hebben. Als een voorbeeld hiervan kan onder de vele andere strekken, dat te New-York binnen den tijd van veertien dagen de verschillende modemaaksters 1669 werksters en de vervaardigers van gemaakte man-kleederen ook zeer vele werklieden hebben weggezonden, terwijl de gezamentlijke boekbinders 700 en de fabriekanten van verschillenden aard ruim 2100 werklieden tijdelijk hebben afgedankt.

De mayor van New-York heeft eene proclamatie uitgevaardigd, in welke hij zegt dat in die stad meer dan 200,000 personen zijn, die van hun handen-arbeid moeten leven. Zoo het bestaande gebrek aan werk mogt voortduren, zullen deze van de openbare of particuliere liefdadigheid afhankelijk worden, en het is volgens de meening van den mayor te vreezen dat niet weinigen liever hunne toevlugt zullen nemen tot geweld, dan zich te onderwerpen aan deze vernederende afhankelijkheid.

Te New-York worden zoogenaamde honger-demonstratien gehouden. Talrijke scharen volks trekken namelijk de straten door met vaandels, waarop men de woorden *Arbeid of de dood!* leest. Dadelijkheden schijnen hierbij te New-York echter nog niet voorgevallen te zijn. Te Philadelphia daarentegen doorliepen 12 met geweren gewapende personen de straten, voorzien van een vaandel met het opschrift: ***Wij willen de armen beschermen.*** De policie dreef hen uiteen.

FRANKRIJK.

— De democratie heeft een zwaar verlies geleden. Louis Eugène Cavaignac is even als vroeger zijn broeder Godefroi, aan eene hartziekte overleden. De generaal had omstreeks 4 ure na den middag, even voor zijn overlijden, zijn buitenverblijf verlaten, om de werkzaamheden te bezigtigen, waarmede eenige zijner werklieden bezig waren, om vervolgens een bezoek te brengen aan den Heer Gustave de Beaumont, die in zijne nabijheid woonde. Hij had een geweer in de hand. Beneden aan den trap gekomen zijnde, hield hij plotseling stil, gaf zijn geweer aan zijn bediende over, die hem volgde, en zeide: „'t Is vreemd, het schijnt alsof ik mij niet wel bevind." Op hetzelfde oogenblik viel de generaal in de armen van zijn bediende en was reeds buiten kennis. Eenige oogenblikken daarna had hij den geest gegeven. Eerst hedenwerd het berigt van zijn overlijden door de bladen medegedeeld. Morgen ten 12 ure wordt hij ter aarde besteld. Slechts vijftig personen hebben schriftelijke uitnoodigingen tot bijwoning van de begrafenis ontvangen. Keizer Napoleon laat zijn vroegeren tegenstaander met al de eer aan een generaal verschuldigd, volgens de bepalingen van de wet van Messidor jaar XII, begraven, dat wil zeggen met groote militaire pracht. De generaal Cavaignac was den 15den October 1802 te Parijs geboren. Men verneemt, dat zich eene commissie zal vormen, om een gedenkteeken voor hem op te rigten.

— Men deelt het volgende berigt uit het dagboek van een ouden Franschen soldaat mede, volgens hetwelk de onder de restauratie algemeen verspreide meening, alsof Engeland aan de vlugt van Napoleon van Elba niet geheel vreemd is geweest, eene merkwaardige bevestiging vindt. De sergeant schrijft: Den 31sten Jan. 1815 bevond ik mij op wacht te Porto Fornage. De kapitein van het Engelsche fregat heeft mij gevraagd, of Napoleon opgestaan was. Ik antwoordde met ja. Toen heeft hij Napoleon bezocht, is tot middernacht gebleven en vervolgens teruggekeerd. Ik heb de poort geopend om mij op het Engelsch fregat te begeven en toen heeft hij tot mij gezegd: Houd moed, sergeant! binnen 8 dagen verlaten wij het eiland Elba.

— Een der dagbladen vestigt de aandacht op de verschillende eilandgroepen in de Stille Zee, ter uitbreiding van den Britschen handel, vermits die eilanden allerlei winstgevende voortbrengselen opleveren, waaavan de Amerikanen reeds gebruik maken.

— Uit een rapport nopens den *Leviathan*, uitgebragt in eene vergadering van directeuren, blijkt dat dit reuzenschip bij de jongste poging om het te water te brengen, niets heeft geleden en er ook geene verzakking hoegenaamd der helling is te bespeuren.

— De vrouw van een katoendrukker te St. Denis, reeds moeder van 7 kinderen, is thans van een tweeling bevallen, welke door middel van den navel aan elkander verbonden zijn. Dr. Depaul heeft reeds een verslag aan de Academie van wetenschappen, betreffende dit merkwaardige verschijnsel gegeven. De beide kinderen zijn grootendeels verschillend van elkander; het eene heeft blaauwe, het andere bruine oogen, het eene slaapt, terwijl het andere schreeuwt, het eene is in beweging terwijl het andere onbewegelijk blijft. Reeds talrijke personen hebben deze tweelingen bezocht en de arme moeder wat gegeven.

— De telegrafische gemeenschap tusschen Europa en Algerie is thans zoo volledig georganiseerd, dat in Frankrijk particuliere depèches naar alle steden in Algerie worden aangenomen.

BELGIE.

Het volgende voorval is sedert eenige dagen het onderwerp van vele gesprekken te Brussel:

Voor omstreeks vier jaren overhandigde een kruijer aan den eigenaar van het hótel des Etrangers eene doos, die den vorm eener hoedendoos had, welke hem, volgens zijn zeggen, ter hand was gesteld door een Engelschman, die in dat hôtel tevens eene kamer voor den volgenden dag of een dag later voor zich verzocht.

De volgende dag, een en meer dagen, maanden en bijna vier jaren daarna verliepen er, zonder dat de kastelein den eigenaar der doos zag verschijnen, welke laatste eindelijk vergeten in een hoek op den zolder geplaatst werd.

Voor eenige dagen kwam echter bij den eigenaar van het hôtel, onder het lezen van een berigt in de dagbladen, betreffende een onlangs te Londen onder zeer treffende omstandigheden gepleegden moord, het denkbeeld op, dat de doos welligt een of ander deel van een lijk bevatte, daar de moordenaars in Engeland veelal de vermoorden verminken, ten einde aan de nasporingen der justitie te beter te ontkomen, hetgeen te gemakkelijker kon plaats hebben, daar men zich van een kruijer bediend had, die geen argwaan vermoedende, een eenvoudig pakje of doos meende te bezorgen.

Eenmaal op dit denkbeeld gekomen, wilde de kastelein geen oogenblik langer met zijn onderzoek wachten. Hij brak de doos open en vond die gevuld met papieren, die inderdaad verreweg te verkiezen waren boven eenige menschelijke overblijfselen; doch hoe groot was niet zijne verbazing, toen hij de papieren nasporende daarin een pakke. bankbilletten vond ter waarde van niet minder dan £ 60.000.

De doos met haar rijken inhoud werd door den kastelein onmiddelijk aan de politie toevertrouwd.

Allerlei gissingen werden geuit nopens deze vreemdsoortige vondst: was de afzender der doos een dief, die zich met ontdekking bedreigd ziende, het voorzigtig had geoordeeld zich van zijn rijken buit te ontdoen? of was het een rijk personnaadje die overleden was, hetzij plotseling, hetzij ten gevolge van een moord den eigen dag jegens hem begaan, dat hij de doos verzonden had of een dag daarna? Men wist noch het een noch het ander. Het voorval baarde echter groot opzien, en gelijk het gewoonlijk gaat, het gerucht vergrootte nog de som, die aan bankbilletten in de doos gevonden was.

Doch de policie bragt de bankbilletten naar het Engelsche consulaat en laatstgemelde zond onmiddelijk drie dier billetten naar Londen, ten einde onderzoek te doen naar hunne echtheid.

De consul ontving daarop per telegraaf het berigt van de Engelschn bank, dat de drie billetten valsch waree. De nabootsing was evenwel zoo goed gelukt, en verscheidene der billetten waren buitendien ook zoo goed voorzien met nagebootste handteekeningen van Fransche bankiers, in wier handen men het wilde doen voorkomen dat de billetten geweest waren, dat eenige geldwisselaars alhier, die geraadpleegd waren nopens de waarde der bankbilletten, aangeboden hadden, ze tegen specie in te wisselen.

Men verneemt nu dat eenige Londenskhe policie agenten naar Brussel zijn, ten einde zoo mogelijk verdere nasporingen te doen.

— De erfgenamen van een handelaar te Lubeck hebben tegen Zweden een eisch ingesteld tot betaling eener belangrijke som, uit kracht van eene schuldbekentenis welke dagteekent uit den tijd van den dertigjarigen oorlog. In 1626 had de koopman Jacobus Krieves, aan de Koningin Christina 615,96 thalers voorgeschoten. Uit erkentelijkheid bragt de Zweedsche regering die schuldvordering op 68,500 thalers. Hij ontving daarvan 23000 thalers in mandaten op de Amsterdamsche bank en de overige 45,500 thalers moesten betaald worden in verschillende termijnen, waarvan de laatste in Junij 1639 verviel. Deze som nu is nooit betaald en de erfgenamen van Jacobus Krieves eischen thans die som, welke met de intressen 630,330 thalers beloopen zal.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Januarij 13	Baliesch	Fatahool Rachman.	J. Martens.	Grissee.
„ 14	Nederl. Ind.	Bella.	Ngaidin.	Pasoeroean.
„ —	„ „	Oosterling.	J. H. Walter.	Batavia
„ —	Hamburger	Catharina.	M. Hansen.	„
„ 15	Nederl. Ind.	El Ijezer.	Said Abdul bin Sech Aboebakar.	Samarang.
„ —	Fransch	Guillaume Tell.	L. J, Langlois.	Grissee.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar*
Januarij 14	Nederlandsch	Stad Leijden.	N. J. van der Worm.	Nederland.
„ —	„	Dina.	J. L. de Haan.	„ via Probolingo.
„ —	Nederl. Ind.	Kiem Tian Hoat.	Goei Bing Kiat.	Banjermassing.
„ 15	„ „	Stoomschip Palembang.	H. J. Roseboom	Bat. via Samarang en Cheribon.
„ —	Nederlandsch	Maria Adolfina.	A. Blom.	Nederland via Pasoeroean.
„ —	Nederl. Ind.	Dennok Bientang Beralech.	Oewa Adam.	Passeer via Grissee.
„ 15	„ „	Fearnot.	H. J. Mackenzie.	Molukkos.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Engelsch	Limehouse.	Chester.	In reparatie.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Hector.	Paulino.	Sumanap.	„ „ „ „
Bremersch	Shakspere.	C. Fechter.	Nederland.	„ „ „ „
Fransch	Baron Hamelin.	E. Hamelin.	Erankrijk.	„ „ „ „
Zweedsch	Marij.	Silfversparre.	Zweden.	„ „ „ „
Nederlandsch	De Zwaan.	Van Hemert.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Marinus Willem.	F. van Duijn.	Nederland.	„ „ „ „
„	Prins Veldmaarschalk.	D. S. Immink.	Amster am.	Ruyl Cramer & Co.
Amerik.	Yankee Ranger.	H. Stohmann.	Nederland.	„ „ „ „
Nederlandsch	Gezina.	P. Burggraaff.	„	„ „ „ „
„	Pieter Schoenmaker.	Van Varelen.	„	„ „ „ „
„	Osiris	W. H. Cramer.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Honigbij.	H. A. van Marion.	Nederland.	„ „ „ „
„	St. Jan.	G. G. Lion.	„	„ „ „ „
„	Maria Elise.	M. van der Putte.	„	P. Kervel & Go.
„	Equator.	J. G. Appel.	„	„ „ „ „
„	China.	Luttenberg.	„	„ „ „ „
Bremersch	Wilhelmina.	Kumme.	„	„ „ „ „
Nederlandsch	Antoinette.	J. M. de Winter.	„	B. J. Van Eck & Co.
„	Henriette.	J. M. van der Veen.	„	„ „ „ „ „
Zweedsch	Louise.	Löfgmot.	Zweden.	Wm. Mathieu & Co.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. schip *Stad Leijden*. de heer Jonkh. G. J. N. Beeldsnijder en een gepasporteerde militair.— Met de Ned. Ind. bark *Kiem Tiang Hout*. Z. M. troepen en bannelingen.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Palembang*, de heeren S. Swell. C. Boden, W. Hulshoff, J. B. Berne, J. A. Stewart, Mevrouw Ramdohr en Mejufv. Bathilde.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Suriname, Samarang, Admiraal van Kinsbergen en Madura; de schepen Djoedoel Moebarak, Gezina, Al Oosmani, Osiris, Fathool Moebarak, Honigbij. Faidul Moebarak, Yankee Ranger, Norman, Fulkus So-Oot, Shakspeare en Immagonda Sara Clasina; het stoomschip Langen Lamongan; de barken Fatal Maän, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Baltimore, Djoedool Karim, Antoinette, Bacht Mastora, Pieter Schoenmaker, Maria Elise, Hen, riette, Abool Hair, Fatal Karim, Salma, Hoksing, Naim Balgijer, Fathool Joesoor, Zein, Equator, St. Jan, Baron Hamelin, Limehouse, Nawan Eljoesoor, Soedul Gair, Arief Banjarmaas, Borneo, Carolina Sophia, Charlotta, Prins Veldmaarschalk, China, Wilhelmine, Hector, Tatas Banjermassing, Atiatool Barie, El Masschoor, Fathool Wahap, de Zwaan, Joan Melchior Kemper, Marinus Willem, Fatahool Rachman en Oosterling; de brikken Marij en El Ijeser; de schoeners Egmond, Saparoea, Kiem Ingsoen, Moostarie, Masschor, Hiatlie, Tjilatjap, Bintang Timor en Bella; de kotters Riengit, Tedok en Krabbe.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

4 Januarij. De Ned. bark *Commercie Compagnie*, gezagv. G. J. Bruker, van Batavia.

6 Januarij. De Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, van Probolingo.

9 Januarij. De Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Latip; de Ned. bark *Willem de Clercq*, gezagv. T. Ouwehand, de Ned. bark *Margaretha Simonetta*, gezagv. T. J. Hoffman, allen van Soerabaya.

VERTROKKEN.

5 Januarij. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoeng, naar Soerabaya; de Ned. bark *Dris Vrienden*, gezagv. C. Van der Zee, naar Amsterdam.

8 Januarij. De Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Joeneos, naar Soerabaya.

Uitvoer te Pasoeroean van den 4den tot en met den 9den Januarij 1858.

Naar Amsterdam met de bark *Dris Vrienden*, gezagv. C. Van der Zee.

$1345^{21}/_{100}$ picols gouv. suiker, 2750 picols gouv. koffij.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 15den tot en met den 16den Januarij 1858.

AANVOER.

Van Batavia per het Ned. schip *Joan Melchior Kemper*, gezagv. J. K. Salm, agenten Adam & Co.

7 ijzeren pannen, 317 bladen ijzer, 295 bundels ijzer, 108 collies manufacturen, Fraser Eaton & Co; 38 manden aardewerk, 15 collies manufacturen, McMillan Marten & Co; 11 collies koopmanschappen Gebr. van Delden; 99 maanden aardewerk, Kruer von Oven & Co; 0 kisten koopmanschappen, Kingdom; 140 bladen ijzer, 481 staven ijzer, 8 bundels ijzer, W. Cores de Vries.

Van London per het Ned. schip *Zwaan*, gezagv. K. J. van Hemert; agenten Fraser Eaton & Co.

20 collies machinerien, Anemaet & Co; 2 collies koopmanschappen Schimmelpenninck & Co; 1 collie koopmanschappen, Forbes; 12 vaten bier, 1007 collies ijzer, 7 collies koopmanschappen, Nash; 1 collie koopmanschappen, Major Matzen & Co; 42 tonnen coke, McLennan; 17 collies koopmanschappen, McMillan Marten & Co; 69 collies wijn, 87 collies koopmanschappen, Order; 12 collies koopmanschappen, 150 ijzeren potten, 4 ijzeren ketels, 62 tonnen steen kolen, 158 collies machinerien, 5 collies werk, 35 tonnen ijzer, 100 tonnen coke, 15 manden aardewerk, 20 paren schroeven, 27 collies staal, 3 collies ijzer werk, 15 collies koper, 5 collies ijzerwerk, 8 zagen 2359 staven 100 bossen ijzer, Fraser Eaton & Co.

Van Batavia per het stoomschip *Macasser*, gezagv. Schmidt; agent W. Cores de Vries.

7 vaten brood, 9 vaatjes boter, 14 kelders genever, 6 kisten wijn, W. Cores de Vries; 1 kist chin. goederen, Hulshoff; 34 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 1 kist zilverwerk, 17 kisten manufacturen, 15 collies koopmanschappen, 100 picols tarwe, B. Kopersmit & Co; 2 pakjes regaal, Nash; 16 collies koopmanschappen; Asschenbergh & Co; 10 kisten garen, J. F. van Leeuwen & Co; 6 collies manufacturen, B. J. van Eck & Co; 10 kisten parapluien, McMillan Marten & Co; en eenige goederen bestemd voor Moluccos.

Van Indramaijoe per het Ned. Ind. schip *Oosterling*, gezagv. J. M. Walter, agent N. H. M.

$124^{44}/_{100}$ picols koffij, 75 picols rotting, 2000 picols rijst, 12000 matten zakken, 2 potten man. beschuit 3 collies pomp, 1 kist chocolaad, N. H. M,

Van Hamburg per het Hamb. schip *Catharina*, gezagv. M. Hansen, agenten W. Mathieu & Co.

109 kisten manufacteren, Kruer von Oven & Co; 200 bossen Lood, 200 bossen spijkers ijzer, 585 bossen hoepelijzer, 40 vaten bier, Order; 30 kisten manufactnren, 95 collies kramerijen, 48 collies ijzer en glaswerk, 86 kisten provisien, 63 collis parapluien, piano en koopmanschappen, W. Mathieu & Co.

Van Samarang per de Ned. Ind. brik *Etleser*, gezagv. Said Babdolla bin Mohamat bin Aboebakar agent gezagv. Gezagvoerder 25 kelders koopmanschappen, Holger van der Dungen; 8702 bossen bindrotting P. Kervel & Co; 3 collies kramerijen, glaswerk en monsters, J. F. van Leeuwen & Co; 1 reiswagen B. J. van Eck & Co; 4 ijzeren ankers en eenige gebruikte touwen, Berrest; 215 collies koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren en Chinezen.

UITVOER.

Naar Banjarmassing per de Ned. Ind. bark *Kiem Tiang Thaij*, gezagv. Goei Binkiat.

$66^{78}/_{100}$ picols klaper olie, 600 stuks ledige kisten, 1580 sp. matten, 1 picol koperwerk, *f* 2700 aan zilveren munt, 1 kist inhd. slendangs en kleinigheden diverse Arabieren.

Naar Batavia via Samarang en Cheribon per de stoomboot *Palembang*, gezagv. Roseboom.

Ballast.

Naar Moluccos per de Nederl. Ind. schoener *Fearnot*, gezagv. McKenzie.

13 vaten en 50 kistjes arak, 90 picols rijst, 1143 vaten meel, 5 picols koffij, $7^{89}/_{100}$ picols suiker, Adam & Co.

Naar Nederland via Passoeroean per het Ned. schip *Maria Adolfina*, gezagv. A. Blom.

$3002^{33}/_{100}$ picols suiker, 250 picols rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 15 à *f* 16.—
KOFFIJ per picol Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 135 à *f* 140.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 165 à *f* 180.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 350 à *f* 500.—
ARAK per legger *f* 80 à *f* 90.—
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING *f* 9 à *f* 9½
WISSELKOERS 107 % à 108 %

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.